

Ковбич Т. К.
аспірант кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу
Факультет міжнародних відносин
Національний авіаційний університет,
м. Київ, Україна
ORCID: 0000 0001 8543 9386

ІТ-КЛАСТЕРИ ЯК ФОРМА ДІДЖИТАЛІЗАЦІЙНИХ ЗРУШЕНЬ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ (РПУ)

Ринок праці України (РПУ) включає у себе певні структурні ланки, до яких слід віднести регіональний поділ та структуру, галузеві компоненти, професійні складові, демографічну, освітню, інноваційну структуру (технопарки, науково-технологічні виробничі кластери, ІТ-кластери, чисельність зайнятих у інноваційних ланках, зокрема в ІТ-кластерах), соціальну структуру РПУ та чисельність зайнятих в соціальних і культурних закладах. Здійснивши якісний та кількісний аналіз виокремленої структурної ланки РПУ, а саме інноваційної структури, у нас з'являється можливість визначити рівень та сучасний етап використання діджиталізації на вітчизняному ринку праці. У процесі аналізу, стане більш зрозумілою діяльність технопарків та рівень зайнятості висококваліфікованих фахівців, які зосереджені в цих технопарках, а також діяльність ІТ-кластерів як провідних регіональних об'єднань підприємств ІТ-сфери, що динамічно зростає в Україні.

Зосередившись на дослідженні ІТ-кластерів, стає зрозумілим, що вони більшою мірою займаються розвитком ІТ-індустрії в місті. Діяльність відображає об'єднання провідних компаній та партнерів, що працюють в області розробки програмних продуктів і експортного аутсорсингу. В Україні працює близько 185 тис. розробників й 4 тис. ІТ-компаній, а технологічний сектор став другою галуззю з експорту країни у 2018 році. До того ж 20% компаній-світових лідерів, серед яких Microsoft, Samsung, AVBY, Huawei, мають свої офіси в Україні. За списком Fortune 500 понад 100 компаній користуються послугами українських фірм, при цьому 18 аутсорсерів з України входять в топ-100 кращих аутсорсингових компаній світу [1].

В Україні, наразі, функціонує 22 ІТ-кластера у таких містах, як: Київ, Харків, Львів, Дніпро, Одеса, Тернопіль, Конотоп, Суми, Чернігів, Черкаси, Вінниця, Луцьк, Маріуполь, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Коломия, Миколаїв, Херсон, Хмельницький, Чернівці, Сіверськодоноцьк, Жовті Води. П'ять найактивніших ІТ-кластерів України нараховує 192 тис. фахівців, або 89,7% від загальної кількості зайнятих в ІТ-сфері в Україні (Таблиця 1). Динаміка ІТ-ринку оцінюється, в першу чергу, за числом основного активу, тобто персоналу. Останніми роками цей ринок демонструє стабільне зростання на 10-12% рік до року. По суті, це одна з небагатьох сфер ринку праці, яка не дивлячись на кризові явища, не лише не скорочується, але й демонструє впевнене зростання.

Таблиця 1 – Кількість компаній та ІТ-спеціалістів Топ5 ІТ-кластерів України

Назва ІТ Кластеру	Кількість співробітників, зайнятих в ІТ-компаніях	Кількість ІТ-компаній
Київський ІТ Кластер	90,000	58
Харківський ІТ Кластер	45,000	511
Львівський ІТ Кластер	31,000	511
Дніпро ІТ Кластер	16,000	378
Одеський ІТ Кластер	10,000	6
Запорізький ІТ-кластер	7,000	-
Вінницький ІТ –кластер	5,000	-
Миколаївський ІТ-кластер	4,000	2
Тернопільський ІТ-кластер	3,000	-
Херсонський ІТ-кластер	3,000	16
Всього:	214,000	1482

Джерело: складено автором на основі [2].

Тобто, в загальному вигляді для ринку праці України (РПУ), в цілому, характерним є динамічний розвиток ІТ-кластерів, зокрема стабільний ріст рівня зайнятості щорічно та чисельності технологічних та сервісних компаній, які працюють на глобальному ринку ІТ-продуктів та послуг.

Таким чином, роль діджиталізації у здійсненні структурних зрушень на ринку праці України (РПУ) показує, що динамічний розвиток приватного ІТ-сектору, в якому стрімко розвиваються ІТ-кластери, сприяють цілком позитивним структурним зрушенням на РПУ. При цьому, слід виокремити провідні вітчизняні ІТ-кластери, а саме: Київський, Львівський, Харківський, Дніпро, Одеський та Херсонський, які набувають вагомого науково-технічного та діджиталізаційного потенціалу в межах нашої країни, що приваблює висококваліфікованих спеціалістів не лише ІТ-галузі, а й суміжних секторів.

Література:

1. Соколенко Д. Топ 5 ІТ-кластерів України. URL: <https://ucluster.org/blog/2020/04/top5-it-klasteriv-ukraini/> (дата звернення: 17.11.2022 р.)

2. Розвиток української ІТ-індустрії. Аналітичний звіт 2018. Асоціація «IT Ukraine», Офіс ефективного регулювання. URL: https://ko.com.ua/files/u125/Ukrainian_IT_Industry_Report_UKR.pdf (дата звернення: 16.11.2022 р.)